

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
Αρ.Πρωτ.: 15995/18-10-2017

Α ρ ι θ μ. Α π ό φ α σ η ς : 338/2017

Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α

Από το Πρακτικό 23/2017 της Συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Πάρου

Θέμα : Γνωμοδότηση για τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) που αφορά «Τροποποίηση της ΑΠ 177360/18-12-2014 Α.Ε.Π.Ο., του έργου Αιολικοί Σταθμοί Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) συνολικής ισχύος 218,5 MW (95Α/Γ) και των συνοδών έργων.

Στην Πάρο σήμερα 16 Οκτωβρίου 2017 ημέρα Δευτέρα και ώρα 19.00', το Δημοτικό Συμβούλιο Πάρου συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο δημοτικό κτίριο πρώην Ξενοδοχείο «ΞΕΝΙΑ» ύστερα από την με αριθμό πρωτ. 15539/12-10-2017 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου του, που δημοσιεύθηκε στον ειδικό χώρο ανακοινώσεων του Δήμου Πάρου και επιδόθηκε με αποδεικτικό στους Δημοτικούς Συμβούλους και στον Δήμαρχο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α'87), καθώς και στους Προέδρους των Συμβουλίων των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων Πάρου σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 67 του Ν.3852/10, για την συζήτηση και λήψη απόφασης στα παρακάτω θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Πριν από την έναρξη της συνεδρίασης αυτής διαπιστώθηκε από τον Πρόεδρο, πως υπήρχε νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι σε σύνολο 27 μελών παραβρέθηκαν 21 μέλη και ονομαστικά οι:

Από τους Δημοτικούς Συμβούλους

Π α ρ ό ν τ ε ς

1. Άγουρος Άγγελος
2. Αντιπαριώτης Δημήτριος
3. Βλαχογιάννης Χρήστος
4. Κάγκανη – Κορτιάνου Άννα
5. Καστρονής Σωτήριος
6. Καραχάλιος Σταύρος
7. Λεοντής Μικές
8. Λουκής Γεώργιος του Κων.
9. Μαλαματένιος Εμμανουήλ
10. Μανωλάκη Θεοδοσία
11. Μαρινόπουλος Αθανάσιος
12. Πατέλης Άγγελος
13. Πετρόπουλος Ιωάννης
14. Πούλιος Γεώργιος
15. Ροκονίδας Κωνσταντίνος
16. Ρούσσος Βατίστας
17. Σαρρή – Παπακυρίλλου Θεοδώρα
18. Τριπολιτσιώτης Γεώργιος
19. Τσιγώνιας Νικόλαος
20. Χανιώτη Μαρία
21. Χριστόφορος Χρήστος

Α π ό ν τ ε ς

1. Καλακώνας Μηνάς – Δικαιολογημένος απών (υπ' αριθμ. 267/2017 απόφαση του ΔΣ)
2. Κεφάλας Φραγκίσκος
3. Λουκής Γεώργιος του Δημ.
4. Μαλινδρέτος Χαράλαμπος
5. Ρούσσος Πέτρος
6. Σαραντινός Χριστόδουλος - Γεώργιος

Οι απόντες Σύμβουλοι δεν παρευρέθηκαν αν και νόμιμα είχαν κληθεί σύμφωνα με την υπ' αριθ. πρωτ. 15539/12-10-2017 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου.

• Ο κ. Κεφάλας Φραγκίσκος προσήλθε κατά την έναρξη της συζήτησης της υπ' αριθμ. 338/2017 απόφασης.

- Ο κ. Μαλαματένιος Εμμανουήλ απήλθε κατά την έναρξη της συζήτησης της υπ' αριθμ. 340/2017 απόφασης και επανήλθε κατά την έναρξη της συζήτησης της υπ' αριθμ. 341/2017 απόφασης.

- Ο κ. Αγουρος Άγγελος αποχώρησε κατά την διάρκεια της συζήτησης της υπ' αριθμ. 343/2017 απόφασης.

- Η κα. Σαρρή – Παπακυρίλλου Θεοδώρα αποχώρησε κατά την διάρκεια της συζήτησης της υπ' αριθμ. 356/2017 απόφασης.

Παρών ήταν και ο Δήμαρχος Πάρου κ. Μάρκος Κωβαίος.

Στην συνεδρίαση παραβρέθηκε ο υπάλληλος του Δήμου Πάρου κ. Νικόλαος Σπανόπουλος.

Ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Ρούσσοις Βατίστας ενημέρωσε το Σώμα ότι όλη η συζήτηση καταγράφεται σε οπτικοακουστικά μέσα όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία και ύστερα από την διαπίστωση απαρτίας κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Θέμα 1^ο : Η.Δ.

Εισηγητής: κ. Δήμαρχος

Με το υπ' αριθμό 3398/22-08-2017 έγγραφο της Επιτροπής Περιβάλλοντος της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, καλείται το Δημοτικό Συμβούλιο, η Δημοτική Επιτροπή Ποιότητας Ζωής & Διαβούλευσης και οι Κοινότητες Πάρου του Δήμου Πάρου να γνωμοδοτήσουν για την Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που αφορά «Τροποποίηση της Α.Π. 177360/18-12-2014 Α.Ε.Π.Ο. του έργου «ΑΙΟΛΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΑΣΠΗΕ) ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΙΣΧΥΟΣ 218,5 MW (95Α/Γ) ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΟΔΩΝ ΕΡΓΩΝ» με το έντυπο Δ11 (σύμφωνα με την ΚΥΑ (ΦΕΚ 45/τ.β'/15-01-2014 άρθρο 5, παράγραφος 5γ).

Επί της ανωτέρω μελέτης έχουν γνωμοδοτήσει, η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης με την υπ' αριθμό 4/2017 απόφασή της, η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής με την υπ' αριθμό 18/2017 απόφασή της, η Τοπική Κοινότητα Κώστου με την υπ' αριθμό 04/2017 απόφασή της, η Τοπική Κοινότητα Λευκών με την υπ' αριθμό 11/2017 απόφασή της, η Δημοτική Κοινότητα Πάρου με την υπ' αριθμό 62/2017 απόφασή της, η Δημοτική Κοινότητα Αρχιλόχου με την υπ' αριθμό 23/2017 απόφασή της, η Δημοτική Κοινότητα Νάουσας με την υπ' αριθμό 43/2017 απόφασή της, η Δημοτική Κοινότητα Μάρπησσης με την υπ' αριθμό 31/2017 απόφασή της και η Δημοτική Κοινότητα Αγκαιριάς με την υπ' αριθμό 25/2017 απόφασή της, οι οποίες τέθηκαν υπόψη του Δημοτικού Συμβουλίου.

Ο Δήμαρχος αναφέρθηκε στο μήνυμα που έχουμε δώσει ότι όλο το νησί είναι αντίθετο με την Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και την τοποθέτηση των ανεμογεννητριών που αναφέρονται σε αυτήν.

Από τον κ. Βλαχογιάννη τονίστηκε η ιδιαιτερότητα των αρχαίων λατομείων και η ανάγκη προστασίας τους καθώς και να δοθεί το μήνυμα στον επενδυτή ότι δεν είναι δυνατό να υπάρξει ανάπτυξη ή σωστή επένδυση σε ένα τόπο όταν έχει απέναντι του ένα νησί ολόκληρο. Οπότε να το σκεφτεί καλά πριν προχωρήσει σε αυτή την επένδυση.

Ο κ. Καστρονής συμπλήρωσε ότι θεωρεί απαραίτητο να συμπεριληφθούν τα πρακτικά της από 25/10/2014 ημερίδας στον Αρχιλόχο με θέμα τις ανεμογεννήτριες που παρίστανται ο καθηγητής υδρογεωλογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Στουρνάρας Ιωάννης, η κα. Παπαδέδε, ανώτερο στέλεχος της ΔΕΗ, ο Δικηγόρος του Δήμου κ. Ξανθούλης Γεώργιος, ο κ. Μαβής Αλέξανδρος, μέλος οικολογικών οργανώσεων από την Άνδρο και συμμετείχε με επιστολή της η κ. Καραμανώφ Μαρία, Σύμβουλος της Επικρατείας.

Το Δημοτικό Συμβούλιο

αφού έλαβε υπόψη του την παραπάνω εισήγηση, τις διατάξεις των άρθρων 65, 67, 69, 94 και 95 του Ν.3852/2010, το άρθρο 75 του Ν.3463/2006, την ΚΥΑ (ΦΕΚ 45/τ.β'/15-01-2014 άρθρο 5, παράγραφος 5γ), την υπ' αριθμό 4/2017 απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης, την υπ' αριθμό 18/2017 απόφαση της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, τις υπ' αριθμ 4/2017, 11/2017, 62/2017, 23/2017, 43/2017, 31/2017, 25/2017 αποφάσεις των Τοπικών & Δημοτικών Κοινοτήτων, κάθε άλλης σχετικής διάταξης και τα στοιχεία του σχετικού φακέλου,

Αποφασίζει ομόφωνα,

Γνωμοδοτεί αρνητικά για τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που αφορά «Τροποποίηση της Α.Π. 177360/18-12-2014 Α.Ε.Π.Ο. του έργου «ΑΙΟΛΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΑΣΠΗΕ) ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΙΣΧΥΟΣ 218,5 MW (95Α/Γ) ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΟΔΩΝ ΕΡΓΩΝ» για τους παρακάτω λόγους:

1. Δεν αναφέρονται οι σωρευτικές επιπτώσεις του έργου

Σύμφωνα με την ΥΑ οικ. 170225/27.1.2014 (ΦΕΚ τ. Β 135/27.1.2014) Παράρτημα 5, «Προδιαγραφές Μελέτης Περιβάλλοντος για την Τροποποίηση της Α.Ε.Π.Ο.», παρ. 7, ο φορέας υλοποίησης του έργου θα πρέπει να εκθέτει τις «...άμεσες και τις έμμεσες σημαντικές επιπτώσεις από την προτεινόμενη τροποποίηση του έργου ή της δραστηριότητας, το βαθμό διαφοροποίησης τους με αυτές που έχουν εκτιμηθεί και αξιολογηθεί ... εξετάζεται ... πιθανότητα σημαντικής αθροιστικής ή συνεργιστικής δράσης μεταξύ νέων επιπτώσεων της τροποποίησης και αυτών του αρχικώς περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου έργου ή δραστηριότητας...».

Πλην όμως, η υπό αξιολόγηση Τ/Μ.Π.Ε. παρουσιάζει ασάφειες σε ουσιαστικά σημεία αναγκαιότητα τεκμηρίωσης και δεν εξειδικεύει τις διαφοροποιήσεις στις επιπτώσεις που θα επέλθουν, με την αλλαγή των θέσεων των Α/Γ, την κατάργησή τους και την προσθήκη νέων, αλλά και τις τροποποιήσεις στα έργα διασύνδεσης και τα συνοδά έργα.

Πράγματι, στο κεφάλαιο 1, παρ. 1.4 (σελ. 4) αναφέρει πως «... προκύπτει ότι για 71 προτεινόμενες Α/Γ (σε σύνολο 100) έχουν ήδη εκτιμηθεί και αξιολογηθεί πλήρως οι επιπτώσεις στο περιβάλλον στο πλαίσιο της εγκεκριμένης Μ.Π.Ε. της υπό τροποποίηση Α.Ε.Π.Ο. του έργου. Οι δυνητικές επιπτώσεις της χωροθέτησης των υπολοίπων 29 από τις προτεινόμενες Α/Γ αποτελούν στην ουσία το αντικείμενο διερεύνησης και αξιολόγησης της παρούσας μελέτης».

Η ίδια ακριβώς διατύπωση αναφέρεται και στο κεφάλαιο 9 (σελ.106), χωρίς όμως να παρατίθεται συγκριτική και επί της ουσίας αξιολόγηση των επιπτώσεων των προτεινόμενων τροποποιήσεων σε σχέση προς τις προϊσχύουσες, αλλά και αθροιστικά όλων των Α/Π του έργου ως ενιαίο έργο στο επίπεδο των τεσσάρων νησιών.

Ενδεικτικά παρατίθενται οι «διαπιστώσεις» του κεφαλαίου 9 «ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ», που αποδεικνύουν το γενικόλογο και ανατιολόγητο των εκτιμήσεων του φορέα: «Η επίπτωση στο τοπίο είναι παράμετρος με μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας που δεν μπορεί να εκτιμηθεί με τρόπο αντικειμενικό... Ως προς το έδαφος και στη γεωλογία δεν αναμένονται αξιοσημείωτες μεταβολές... τόσο σε επίπεδο νησιού όσο και στο επίπεδο των τεσσάρων νησιών συνολικά... Οι επιπτώσεις από το έργο στις χρήσεις γης και στο δομημένο περιβάλλον στη φάση κατασκευής κρίνονται ως ασθενείς σε επίπεδο νησιού...».

Συνεπώς, δεν γίνεται καμία ουσιαστική αξιολόγηση του έργου, ως προς τις σωρευτικές και συνεργιστικές επιπτώσεις του, αλλά μόνο γενικόλογες «Διαβεβαιώσεις», οι οποίες στερούνται εφαρμογής και αποδεικτικότητας.

2. Δεν αναφέρονται οι μακροχρόνιες επιπτώσεις του έργου και οι τρόποι αποκατάστασης του περιβάλλοντος

2.1. Στο Κεφάλαιο 10, σελ. 10 – 2, με τίτλο «ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ», οι φορείς υλοποίησης του έργου παρουσιάζουν τους προτεινόμενους τρόπους αποκατάστασης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, με ένα εξίσου γενικόλογο και άκρως θεωρητικό περιγραφόμενο τρόπο, χωρίς να επεξηγεί την εφαρμογή της υλοποίησης τους στο υπό κρίση έργο.

Ειδικότερα, αναλύει σε κάθε τομέα («Γεωλογία», «Έδαφος», «Απόβλητα», «Τοπίο», «Υδατικοί πόροι», «Χλωρίδα», «Πανίδα» κ.λπ.) τρόπους αποκατάστασης των επιπτώσεων, αλλά τα μέτρα που προτείνονται είναι θεωρητικά, γενικά και θα μπορούσαν να προταθούν να εφαρμοστούν στην αποκατάσταση οποιουδήποτε έργου.

Ενδεικτικά παρατίθενται οι γενικόλογες αναφορές της Τ/Μ.Π.Ε.: «Κατά τη φάση της κατασκευής, πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια για την καλή κατάσταση των εργοταξίων... Επαναχρησιμοποίηση των κατάλληλων υλικών εκσκαφής.(10.1)...Το εύρος της ζώνης κατάληψης του έργου να περιορισθεί στο απολύτως αναγκαίο για την κατασκευή του έργου....(10.1) ...Την αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος στην πρότερη κατάσταση και την αρμονική ένταξη των οδών στο τοπίο... (σελ 10.6) ...Η απομάκρυνση των ακατάλληλων υλικών εκσκαφής να γίνεται το ταχύτερο δυνατόν (σελ 10.7)» «...Η χωροθέτηση των εργοταξίων καθώς και των περιοχών προσωρινής εναπόθεσης αδρανών πρέπει να γίνει με άξονα τη δυνατόν λιγότερη όχληση του οικιστικού περιβάλλοντος... (10.16)» «... Κατά τη φάση κατασκευής του

έργου θα πρέπει να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη συνέχιση της κυκλοφορίας σε όλα τα τμήματα του έργου στα οποία προβλέπονται παρεμβάσεις...» (σελ.10.17).

Όλα τα προτεινόμενα παραπάνω ως «μέτρα» έχουν άκρως θεωρητικό χαρακτήρα και δεν περιγράφεται η πρακτική εφαρμογή των μέτρων αποκατάστασης επί των δεδομένων του έργου, σε αντίθεση προς την απαιτούμενη «...τεκμηριωμένη αξιολόγηση ως προς την αποτελεσματικότητα τους» (παρ. 8, Υ.Α. οικ. 170225/27.1.2014 (ΦΕΚ τ. Β 135/27.1.2014, Παράρτημα 5).

Κατά συνέπεια, η παραπάνω αόριστη περιγραφή στερείται αποδεικτικότητας ως προς την αντιμετώπιση των επιπτώσεων ώστε να υπάρχει σαφής διασφάλιση και δέσμευση των φορέων Α/Π για την τήρηση και εφαρμογή των ειδικών μέτρων της αποκατάστασης.

2.2. Το ίδιο ακριβώς ισχύει και για το Κεφάλαιο 11 «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ» όπου προτείνεται η εφαρμογή «Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης», χωρίς όμως να επεξηγείται σε τι συνίσταται το ως άνω πρόγραμμα της περιβαλλοντικής διαχείρισης (παρ. 11.1, σελ. 11.1), αλλά αναφέροντας γενικώς τους στόχους του, και πρόγραμμα παρακολούθησης των επιπτώσεων στη δομή και στις λειτουργίες των εξεταζόμενων τριών περιοχών «Natura 2000» σε άκρως θεωρητικό και ακαδημαϊκό επίπεδο, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει «...για τη σύνθεση μίας όσο το δυνατόν πιο αναλυτικής εικόνας της πρότερης κατάστασης έτσι ώστε να είναι δυνατή η με μεγαλύτερη ακρίβεια αποτύπωση της μεταβολής της κατάστασης...» (σελ. 11.2).

Κατά συνέπεια ο περιγραφόμενος ως στόχος της ως άνω Τ/Μ.Π.Ε., η «παρατήρηση», η «έρευνα», η «καταγραφή» και η «εκτίμηση», στερείται επιβεβαίωσης καθότι δεν καταγράφονται οι επί της ουσίας αναλαμβανόμενες δεσμεύσεις ως προς τους τρόπους αποκατάστασης και προστασίας των ως άνω οικοτόπων.

2.3. Στο κεφάλαιο 6 «ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ» ως προς τα μέτρα αποκατάστασης του περιβάλλοντος, δεν αναφέρονται οι μακροχρόνιες επιπτώσεις της λειτουργίας Α/Π και ο τρόπος απομάκρυνσης από τα νησιά μετά το πέρας της λειτουργίας τους. Αντίθετα, γίνεται μία ακαδημαϊκή περιγραφή επιτακτικού και δεοντολογικού χαρακτήρα, με αναφορά σε εγκαταστάσεις Α/Π άλλων χωρών, χωρίς να περιγράφεται ο ακριβής χρόνος και τρόπος αποκατάστασης του περιβάλλοντος και απομάκρυνσης των Α/Γ του υπό εξέταση έργου.

Δεδομένου ότι είναι εξαιρετικά συνηθισμένο φαινόμενο να εγκαταλείπονται τα Α/Π και τα «κουφάρια» των Α/Γ είναι εξαιρετικά σημαντικό να μνημονεύεται στην Τ/Μ.Π.Ε. ο τρόπος απομάκρυνσης τους μετά το πέρας της λειτουργίας του έργου, ώστε να υπάρχει αντίστοιχη δέσμευση των φορέων.

3. Δεν εξετάζονται εναλλακτικές λύσεις

Σύμφωνα με παρ. 3, Υ.Α. οικ. 170225/27.1.2014 (ΦΕΚ τ. Β' 135/27.1.2014, Παράρτημα 5, η Τ/Μ.Π.Ε. πρέπει να προτείνει και αναλύει τις εναλλακτικές λύσεις ως προς τη «θέση», το «μέγεθος», το «σχεδιασμό», την «παραγωγική διαδικασία» καθώς και την διαδικασία «κατασκευής» του τροποποιημένου έργου ή δραστηριότητας.

Ως εναλλακτικές λύσεις νοείται ο σχεδιασμός άλλων χωρικών εκτάσεων εγκατάστασης Α/Π, επιλεγμένες από τους φορείς του έργου και επί των οποίων εφαρμόζονται τα προαναφερόμενα δεδομένα βάσει της εξέτασης των οποίων καταγράφονται η αξιολόγηση, τα συμπεράσματα και η τελική αιτιολογημένη απόφαση ως προς την αποδοχή ή την απόρριψή της.

Πλην όμως, στην υπό κρίση Τ/Μ.Π.Ε. καμία τέτοια παρουσίαση εναλλακτικής λύσης υπάρχει καθότι, ως «Εναλλακτική Λύση 1», περιγράφεται αυτή του ήδη αδειοδοτηθέντος έργου (υπ' αρ. 177360/18.12.2014 Α.Ε.Π.Ο.) και ως «Εναλλακτική Λύση 2», αυτή της υπό κρίση Τ/Μ.Π.Ε., προκειμένου να καταλήξουν οι φορείς έπειτα από σύγκριση, ότι η δεύτερη αποτελεί βελτιστοποίηση του πρώτου περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου έργου σε περιβαλλοντικό, κοινωνικοοικονομικό επίπεδο κι εν τέλει προκρίνεται ως η «καλύτερη»!

4. Δεν συνεκτιμώνται τα υπόλοιπα έργα που έχουν αδειοδοτηθεί από τη Ρ.Α.Ε.

Στην υπό κρίση Τ/Μ.Π.Ε. ο φορέας του έργου (σελ. 4.61) απαριθμεί συνοπτικά τις εταιρείες οι οποίες έχουν ήδη λάβει «άδεια εγκατάστασης ή άδεια λειτουργίας», καταλήγοντας πως, καθώς αυτές είναι μικρής ενεργειακής δυναμικότητας ουσιαστικά δεν επηρεάζουν το προτεινόμενο έργο το οποίο είναι «άλλης σύλληψης και δυναμικής σε εθνικό επίπεδο».

Ωστόσο, δεν λαμβάνει υπόψη τις εκδοθείσες Άδειες Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από την Ρ.Α.Ε., τις υπό αξιολόγηση άδειες αλλά και αντίστοιχα έργα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ όπως επιβάλλει η Υ.Α. παρ. 7, ΥΑ οικ. 170225/27.1.2014 (ΦΕΚ Β 135/27.1.2014, Παράρτημα 5, την εξέταση σημαντικής αθροιστικής δράσης μεταξύ του προτεινόμενου έργου καθώς και άλλων έργων ή δραστηριοτήτων που ενδεχομένως εντωμεταξύ υλοποιήθηκαν στην περιοχή αλλά και σύμφωνα με την από 10.7.2014 Προειδοποιητική Επιστολή της Ευρωπαϊκή Επιτροπής.

Κατά συνέπεια, στερούνται συνεκτίμηση οι στους παρακάτω πίνακες αναφερόμενες Άδειες Παραγωγής και Αιτήσεις υπό Αξιολόγηση από τη Ρ.Α.Ε.:

(1) ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΡΓΩΝ ΜΕ ΑΔΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - Ρ.Α.Ε.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΑΔΕΙΩΝ ΡΑΕ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΘΕΣΗ	Ισχύς (ΜW)
ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΕΣ ΑΕ	ΑΔ-00570	ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΑΝΟΡΜΟΥ	ΤΗΝΟΥ	ΜΑΜΑΔΟΣ	4,50
ΑΙΟΛΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΜΠΟΛΙΜΠΑΣ ΑΕ	ΑΔ-01701	ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΔΡΥΜΑΛΙΑΣ	ΝΑΞΟΥ & ΜΙΚΡΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ-ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ	32,20
ΕΝΤΕΚΑ – ΠΥΡΑΜΙΣ ΑΙΟΛΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΑΝΔΡΟΥ Ο.Ε.	ΑΔ-00609	ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΥΔΡΟΥΣΑΣ	ΑΝΔΡΟΥ	ΜΑΡΑΘΙΑ ΝΗΣΟΣ ΑΝΔΡΟΣ	2,70
ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΑΕ	ΑΔ-01149	ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΥΔΡΟΥΣΑΣ ΑΝΔΡΟΥ	ΑΝΔΡΟΥ	ΚΑΛΥΒΑΡΙ	1,58
ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε.	ΑΔ-01702	ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΥΔΡΟΥΣΑΣ	ΑΝΔΡΟΥ	ΣΚΟΠΙΑ/ΑΓ. ΣΥΜΕΩΝ/ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΤΡΑ	30,00
ΑΙΟΛΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΠΕΤΑΛΟ ΑΕ	ΑΔ-01700	ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΑΝΔΡΟΥ	ΑΝΔΡΟΥ	ΠΕΤΑΛΟ-ΒΑΣΙΛΙΚΟ-ΒΙΓΛΑ-ΒΟΡΕΙΝΗ ΣΠΗΛΙΑ	36,00

(2) ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΡΓΩΝ ΥΠΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ – Ρ.Α.Ε.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜ.ΑΙΤΗΣΗΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΘΕΣΗ	Ισχύς (ΜW)
ΤΖΑΣΠΕΡ ΑΙΟΛΙΚΗ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. & ΣΙΑ ΑΝΔΡΟΣ Ε.Ε	Γ-04374	ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΥΔΡΟΥΣΑΣ	ΑΝΔΡΟΥ	ΘΑΛΑΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ ΒΒΑ Ν.ΑΝΔΡΟΥ	306.0
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΕΡΒΟΥΝΙΟΥ Α.Ε.	Γ-04484	ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΑΝΔΡΟΥ	ΑΝΔΡΟΥ	ΜΟΝΤΑΧΑΡΑΚΗ	30
ΑΙΟΛΙΚΗ ΟΛΥΜΠΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ ΑΕ	Γ-01675	ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΑΝΔΡΟΥ	ΑΝΔΡΟΥ	ΒΙΔΟΥ - ΔΙΑΣΕΛΙ	30
EDISON ΕΛΛΑΣ ΑΕ	Γ-05805	ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΑΝΔΡΟΥ	ΑΝΔΡΟΥ	ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ, Δ.Δ ΠΠΤΡΟΦΟΥ	33
WRE ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	Γ-05810	ΚΟΡΘΙΟΥ	ΑΝΔΡΟΥ	ΑΝΔΡΟΥ	ΚΑΡΑΒΑΣ	25.3

5. Η έλλειψη ελεγχόμενου κόστους επένδυσης

Σύμφωνα με την παρ. «4.4.1. Εκτίμηση Συνολικού Προϋπολογισμού της Επένδυσης – Χρηματοδότησης» και μετά την παράθεση σχετικού πίνακα κόστους επένδυσης κατά περίπτωση Α/Π, επισημαίνεται ότι «*Το συνολικό κόστος των χειρσαίων και υποβρυχίων έργων διασύνδεσης ανέρχεται στα 393.753.000 €*».

Πλην όμως,

(α) Πέραν της παραπάνω καταγραφής του συνολικού ποσού του κόστους δεν καταγράφεται ούτε έχει υπολογισθεί κανένας διακριτός επιμερισμός κατά περίπτωση χαρακτήρα φύσης έργου (π.χ. αγορά Α/Γ, διάνοιξη οδοποιίας – εγκατάστασης κ.λπ.) καθιστώντας την παραδοχή αυτή του ύψους της επένδυσης αόριστη, ανέλεγκτη και αβάσιμη.

(β) Βάσει της παραπάνω παραδοχής της Τ/Μ.Π.Ε. το ύψος του συνολικού κόστους της επένδυσης ανέρχεται στο ποσό των 393.753.000 €.

Σύμφωνα με τα δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία των φορέων των Α/Π ανωνύμων εταιρειών καμία από τις εταιρείες αυτές δεν εμφανίζει μετοχικό κεφάλαιο άνω των 778.000 € (οι περισσότερες δε πολύ υποδεέστερο αυτού).

Κατά συνέπεια η παραδοχή αυτή των οικονομικών στοιχείων ελέγχεται ως ανατιολόγητη και ιδιαίτερα ανεπαρκής, ως προς την υλοποίηση της επένδυσης (κατά περίπτωση α.ε. και Α/Π) καθότι απαιτείται για την αποδεικτικότητα της ασφαλούς υλοποίησης της επένδυσης, **να αναφέρεται επιτακτικά και αναλυτικά με ποιο χρηματοδοτικό τρόπο** και με ποιες εγγυήσεις και εξασφαλίσεις θα εκταμιευθεί το παραπάνω συνολικό ποσό, λαμβανομένου υπόψη του μηδαμινού και ασήμαντου μετοχικού κεφαλαίου που διαθέτει η κάθε εταιρεία Α/Π.

Η χρηματοοικονομική ανάλυση της υλοποίησης της επένδυσης αποτελεί το κύριο προαπαιτούμενο στοιχείο για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας των στοιχείων της Τ/Μ.Π.Ε. και της βιωσιμότητας της επένδυσης.

Κατά συνέπεια η υλοποίηση του έργου ελέγχεται αβάσιμη, αβέβαιη και επισφαλής.

(γ) Με βάση την παρ. «4.4.2. Εκτίμηση Δαπανών Περιβαλλοντικής Αποκατάστασης» αναφέρονται «ενδεικτικά» οι κατηγορίες του κόστους της αποκατάστασης περιβάλλοντος. Πλην όμως σε καμία από τις εργασίες αυτές πέραν της συνολικής εκτίμησης, «*Τα προαναφερθέντα εκτιμάται ότι θα έχουν κόστος της τάξης του 3 – 5% του προϋπολογισμού του έργου, δηλαδή περίπου 12 – 20 εκατομμύρια Ευρώ ...*» σε κανένα από τα έξι (6) αναφερόμενα έργα αποκατάστασης δεν καταγράφεται το ειδικότερο κόστος που αντιστοιχεί κατά περίπτωση φύσης έργου και Α/Π, με συνέπεια το σύνολο του κόστους αποκατάστασης να καθίσταται αόριστο και ανέλεγκτο, καθιστώντας το προτεινόμενο έργο επισφαλές!

Ειδικότερα, συμφωνεί με τις αρνητικές γνωμοδοτήσεις των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων του νησιού καθώς και των Επιτροπών Ποιότητας Ζωής & Διαβούλευσης που ανακεφαλαιωτικά αναφέρονται στα εξής σημεία:

1) Η εγκατάσταση τόσο μεγάλου αριθμού ανεμογεννητριών, ύψους περίπου 100m, το οποίο αναλογικά με το φυσικό ανάγλυφο και τα υψόμετρα στο νησί είναι τεράστιο, όπου σε κάποιες θέσεις είναι πολύ χαμηλά (της τάξης 160-250μ) σε συνδυασμό με την καταστροφή των μονοπατιών και των αναβαθμίδων από τη θεμελίωση τους και από τα συνοδά έργα θα οδηγήσει στην αλλοίωση του χαρακτήρα του νησιού και του φυσικού του κάλλους. Θα μετατρέψει το νησί από ήπιο προστατευμένο οικοσύστημα σε βιομηχανική περιοχή η οποία θα λειτουργεί ως προέκταση της ηπειρωτικής Ελλάδας, με επιπτώσεις τόσο στο φυσικό, όσο και στο ανθρωπογενές περιβάλλον και κατ' επέκταση στον τουρισμό και την ανάπτυξη του.

2) Είναι ορατές από σχεδόν όλο το κεντρικό οδικό δίκτυο, από οικισμούς και πολλές πολυσύχναστες παραλίες του νησιού. Συγκεκριμένα: Θα υποβαθμίσουν την αισθητική του φυσικού περιβάλλοντος μια και από τις παραλίες του Μώλου, των Τσουκαλιών αλλά και από τον οικισμό των Μαρμάρων και της Μάρπησσης θα έχουμε πλήρη θέαση των 18 ανεμογεννητριών οι οποίες θα αλλοιώνουν όλη την κορυφογραμμή του νησιού και θα φαίνονται ιδιαίτερα μεγάλες. Αυτό μπορούμε να το διαπιστώσουμε εάν συγκρίνουμε τις διαστάσεις τους με το υπάρχον ραντάρ – κεραία στους Άγιους Πάντες που είναι ύψους 50 μέτρων. Στο Νοτιοδυτικό τμήμα του οικισμού και στους οικισμούς Κακάπετρα, Κουκουμαύλες, Σωτήρες και σε άλλους μικρότερους από τους οποίους θα υπάρχει πλήρης θέαση των Α/Γ 1, 2, 3, 9, 10, 4, 11, 12, 13 του Α/Π Στρούμπουλας,

αλλά και ηχορύπανση από τη λειτουργία τους. Στον αρχαιολογικό χώρο του Δήλιου από τον οποίο θα υπάρχει επίσης πλήρης θέαση των Α/Γ 1, 2, 3, 9, 10, 4, 11, 12, 13, του Α/Π Στρούμπουλας αλλά και των Α/Γ 1, 2, 3, 4, του Α/Π Γούρλες. Στην Ιερά Μονή Θαυμανών, αλλά και σε όλο τον οικισμό του οροπεδίου, που λόγω του ότι βρίσκεται σε μεγάλο υψόμετρο, οι Α/Γ 1, 2, 3, 4, Α/Π Γούρλες, θα είναι μόνο 64μ. πάνω από τη περιοχή με αποτέλεσμα το ύψος των Α/Γ να φαντάζει τεράστιο. Στη περιοχή Μαραθίου από τη διάνοιξη νέων και την διαπλάτυνση υφιστάμενων οδών μέσα από τον οικισμό, αλλά και από τη θέαση και τον θόρυβο των πολύ κοντινών Α/Γ 9, 10, 11, 12, αλλά και 5, 6 του Α/Π Γούρλες, που βρίσκονται σε υψόμετρο μόνο 84μ πάνω από τον οικισμό με αποτέλεσμα τα 100μ των Α/Γ να φαίνονται θεόρατα και από στους κατοίκους της περιοχής αλλά και στους οδηγούς των οχημάτων (ντόπιους και παραθεριστές) που κινούνται στο κεντρικό οδικό δίκτυο Παροικιά – Λεύκες – Χωριά, το οποίο βρίσκεται επίσης κοντά.

3) Με την έγκριση της εγκατάστασης και λειτουργίας των προαναφερόμενων αιολικών πάρκων βιομηχανική κλίμακας στα νησιά των Κυκλάδων παραβιάζεται ουσιαστικά το σύνταγμα καθώς:

Για τον υπολογισμό της φέρουσας ικανότητας δεν έχουν ληφθεί υπόψη οι υπάρχουσες ανθρωπογενείς εγκαταστάσεις (τουριστικές, αεροδρόμια, λιμάνια, κλπ) οι οποίες έχουν ήδη επηρεάσει τις αντοχές της περιοχής, αλλά ούτε και τα ιδιαίτερα φυσικά χαρακτηριστικά του νησιού, όπως είναι η ευπάθεια της περιοχής σε σχέση με τη φυσιογνωμία της και το φυσικό της περιβάλλον, προκειμένου να καθοριστούν τα όρια κορεσμού. Σύμφωνα με το σύνταγμα τα νησιά ορίζονται ως απομονωμένα οικοσυστήματα με αυξημένη βιοποικιλότητα η οποία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το ανθρωπογενές οικοσύστημα καθιστώντας έτσι μια ενότητα με ευαίσθητη ισορροπία, κάτι το οποίο δεν λαμβάνεται υπόψη.

Υπάρχει νομοθετική διγλωσσία με την οποία τα νησιά του Αιγαίου άλλοτε χαρακτηρίζονται ως περιοχές που χρήζουν προστασίας λόγω των ευαίσθητων οικοσυστημάτων τους και του τοπίου τους και άλλοτε ως απλά εδάφη τα οποία για την ικανοποίηση της εμπορευματοποίησης της ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να αποτελέσουν προέκταση της ηπειρωτικής χώρας, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.

4) Τοποθετούνται πολύ κοντά σε όρια οικισμών, σε μεμονωμένες κατοικίες και τουριστικές εγκαταστάσεις αλλά και σημαντικά μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς όπως είναι τα αρχαία λατομεία στο Μαραθί.

Με τη νέα μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων μεταφέρεται ο σταθμός ανύψωσης τάσης στις παρυφές του οικισμού Νάουσας. Το καλώδιο υψηλής τάσης περνά μέσα από τον οικισμό Νάουσας. Το ένα από τα δύο πάρκα της Νάουσας εξακολουθεί να περιλαμβάνει μέσα κατοικία και να συνορεύει με συγκρότημα κατοικιών στην περιοχή «Καντινελιές». Οι τροποποιήσεις της νέας μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων είναι επουσιώδεις. Μετά το πέρας της εγκατάστασης και κατά την διάρκεια της λειτουργίας τους δεν έχει γίνει αποκατάσταση του χώρου όπως προβλέπει η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τις ανεμογεννήτριες στις Καμάρες. Είναι περιοχή «natura» από κει που θα περάσει το καλώδιο προσεγγίλωσης προς το «Φιλίζι». Οι συνημμένες φωτογραφίες της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων δεν συμπίπτουν με την πραγματικότητα.

5) Βρίσκονται εντός προστατευόμενων περιοχών (π.χ. καταφύγιο άγριας ζωής) και πλησίον της περιοχής Natura 2000 (περιοχή Πεταλούδες), που φιλοξενεί ένα μοναδικό είδος πεταλούδας που υπάρχει μόνο στη Ρόδο και την Πάρο και η οποία πλήττεται από την κατασκευή του εν λόγω έργου.

Τα τελευταία 3 χρόνια έχουν καταγραφεί πάνω από 30 σπήλαια στη Πάρο, αρκετά από αυτά βρίσκονται κοντά στα σημεία που έχουν προτείνει για την τοποθέτηση των ανεμογεννητριών ή ακόμα πάνω από αυτά που από ότι φαίνεται δεν είχαν και δεν έχουν ληφθεί υπόψη στις περιβαλλοντολογικές μελέτες. Η διάνοιξη των δρόμων, η χρήση δυναμίτιδας όπου και αν χρησιμοποιηθεί όπως και το μέγεθος των βάσεων που θα πρέπει να ανοιχτεί θα δημιουργήσει τεράστια βλάβη σε αυτά.

Όλο το αιολικό πάρκο Στρούμπουλας σχεδιάζεται σε περιοχή προστασίας ορνιθοπανίδας (σπιζαετοί, καντηνέλια) εκ των οποίων το ένα είδος συναντάται παγκοσμίως μόνο στην Πάρο και στη Νάξο και σε πέρασμα μεταναστευτικών πτηνών (Μελισσοφάγοι, Ερωδιοί, Φλαμίνγκο, κ.α. πολλά) τα οποία συναντάμε σε όλη την έκταση του νησιού και τους υγροβιότοπους την μεταναστευτική περίοδο.

Η πιθανή μείωση των αρπακτικών πουλιών θα διαταράξει την ισορροπία της φύσης (αύξηση των τρωκτικών, φιδιών κλπ) και θα επηρεάσει αρνητικά τις περιοχές αγροτικής εκμετάλλευσης.

Η μελέτη για την προστασία της πανίδας του νησιού είναι ασαφής. Στην Αλυκή υπάρχει καταγεγραμμένος υγροβιότοπος που φιλοξενεί αποδημητικά πουλιά και έχουν γίνει πολλοί αγώνες για την προστασία του. Το νησί αποτελεί δίοδο αποδημητικών πτηνών το οποίο στη μελέτη αποκρύπτεται.

6) Προκειμένου να γίνει η εγκατάστασή τους θα διανοιχθούν τεράστιοι δρόμοι, παρότι αυτό αντίκειται στο ΓΠΣ Πάρου, με αποτέλεσμα την καταστροφή μονοπατιών, αναβαθμίδων κλπ, αλλοιώνοντας το χαρακτήρα και τη φυσική ομορφιά του νησιού. Επίσης διέρχονται από περιοχές που είναι ανεπτυγμένες οι αγροτικές καλλιέργειες (αμπέλια, ελιές, λοιπές καλλιέργειες) καθώς και η μελισσοκομία (Δ/Κ Μάρπησας, Δ/Κ Αρχιλόχου, Τ/Κ Κώστου). Αποδεδειγμένα οι μέλισσες είναι ευαίσθητες στις αλλαγές των μαγνητικών πεδίων που αναφέρεται στη μελέτη ότι όντως δημιουργούνται και στις Α/Γ αλλά και από τα καλώδια μέσης τάσης που θα περνούν από την περιοχή και που θεωρούμε αδύνατον να υπογειοποιηθούν (όπως αναφέρει η μελέτη) λόγω του έντονου εδαφικού ανάγλυφου αλλά και του γεγονότος ότι δεν έχουν υπογειοποιηθεί και σε άλλα αντίστοιχα έργα σε άλλα μέρη της Ελλάδας.

Δεν αναφέρεται ξεκάθαρα στη μελέτη από ποια σημεία θα περνούν οι δρόμοι το πλάτος των οποίων θα κυμαίνεται από 5 έως 10 μέτρα και σε κάποια σημεία 15 μέτρα καθώς και στις καμπύλες των δρόμων θα φτάσουν τα 26 μέτρα και ποιες θα είναι οι συνέπειες της διάνοιξης τους στην ευρύτερη περιοχή με αποτέλεσμα να έχει δημιουργηθεί μεγάλη αναστάτωση σε όλους τους κατοίκους.

Το υφιστάμενο οδικό δίκτυο θα περάσει από την περιοχή της Ανερατζιάς και του Αγ. Χαράλαμπου, μια κατεξοχήν αγροτική περιοχή που έχει αναπτύξει εκτός από τις γεωργικές καλλιέργειες, την κτηνοτροφία και τη μελισσοκομία, από ιδιόκτητες περιοχές και ιδιωτικές κατοικίες δημιουργώντας τεράστιο πλήγμα.

Το οδικό δίκτυο δεν είναι σχεδιασμένο για τέτοιου μεγέθους οχήματα έχει πολύ κλειστές στροφές και έτσι οι διαπλατύνσεις που θα χρειαστούν θα αλλοιώσουν ανεπανόρθωτα την αισθητική του τοπίου σε πολυσύχναστα σημεία.

7) Η αλλοίωση του φυσικού ανάγλυφου από την κατασκευή των συνοδών έργων σε συνδυασμό με το γεγονός ότι θα τσιμεντωθούν πολύ μεγάλες εκτάσεις μπορεί να οδηγήσει στη μείωση της τροφοδοσίας του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα εντείνοντας το πρόβλημα λειψυδρίας του νησιού. Τα πετρώματα της Πάρου ανήκουν στην κατηγορία των διαρρηγμένων πετρωμάτων στα οποία η κυκλοφορία του νερού γίνεται λόγω δευτερογενούς πορώδους μέσω διακλάσεων και ασυνχειών και γενικά η κατείσδυση είναι πολύ δύσκολη. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με το έντονο δενδριτικό υδρογραφικό δίκτυο που ευνοεί την επιφανειακή απορροή των υδάτων δυσκολεύει σημαντικά την τροφοδοσία των υπόγειων υδροφορέων. Με την εγκατάσταση των ανεμογεννητριών κατά την οποία τσιμεντοποιούνται και επομένως στεγανοποιούνται πολύ μεγάλα τμήματα των λεκανών απορροής μειώνεται σημαντικά η κατείσδυση και η τροφοδοσία του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα και κατ' επέκταση η απόδοση των υδροληψιών του νησιού γεγονός που επηρεάζει άμεσα την βιωσιμότητα και την ανάπτυξη του.

Λόγω της διαρκούς αναταράξεως των κατωτέρων αερίων μαζών και της μεταφοράς στα ανώτερα στρώματα της ατμόσφαιρας με τη λειτουργία των ανεμογεννητριών εμποδίζεται η απαραίτητη συμπύκνωση των υδρατμών της ατμόσφαιρας για τη δημιουργία της τοπικής βροχής, αλλά και ο κορεσμός σε υδρατμούς του αέρα των κατωτέρων στρωμάτων με τα οποία δημιουργείται η δρόσος. Οι τοπικές βροχές είναι απολύτως απαραίτητες για τις Κυκλάδες τόσο για την χλωρίδα του νησιού και τις καλλιέργειες αλλά και για την ανανέωση των υπόγειων αποθεμάτων νερού. Η δρόσος είναι απολύτως απαραίτητη για τη χλωρίδα του νησιού καθώς ουσιαστικά καλύπτει το έλλειμμα της εδαφικής υγρασίας που υπάρχει λόγω των μειωμένων βροχοπτώσεων.

Το μέγεθος των συνοδών έργων, τα οποία είναι απαραίτητα για την εγκατάσταση και λειτουργία των Αιολικών Πάρκων, είναι τεράστιο αναλογικά με την κλίμακα του νησιού. Ο όγκος των προϊόντων εκσκαφής που θα προκύψουν από την οδοποιία, τη θεμελίωση των Α/Γ και υπόλοιπα έργα θα είναι πολύ μεγάλος με αποτέλεσμα να απαιτείται η δημιουργία νέων πρανών και ουσιαστικά αλλαγή του αναγλύφου του νησιού γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε ροές εδάφους

και ιλύος δημιουργώντας σημαντικά προβλήματα και παράλληλα εμποδίζοντας την δευτερογενή κατείσδυση του νερού στον υπόγειο υδροφόρο.

Επισημαίνεται η ασάφεια που υπάρχει στη μελέτη ως προς τις παρεμβάσεις που θα γίνουν, η έλλειψη μη τεχνικής περίληψης και απλοποιημένων χαρτών, με αποτέλεσμα να καθίσταται δύσκολη οποιαδήποτε έρευνα από τους πολίτες για να εκφέρουν την άποψή τους σχετικά με τις επιπτώσεις.

Δεν γίνεται σαφές πως θα αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της διευθέτησης των ομβρίων υδάτων μετά τις μεγάλες παρεμβάσεις που θα γίνουν.

Δεν αναφέρονται συγκεκριμένοι τρόποι αποκατάστασης μετά την εγκατάσταση των ανεμογεννητριών στο τοπίο της περιοχής.

Οι τεράστιες ποσότητες των προϊόντων εκσκαφής θα αλλοιώσουν την μορφολογία του νησιού διότι αναφέρεται ότι θα χρησιμοποιούνται στην περιοχή.

8) Λόγω του συνεχούς και επαναλαμβανόμενου ακουστικού θορύβου αλλά και των υποήχων των ανεμογεννητριών οι κάτοικοι σε κοντινές, από αυτές, αποστάσεις ενδέχεται να παρουσιάσουν προβλήματα υγείας, ενώ παράλληλα η περιοδική επαναλαμβανόμενη σκίαση από τα πτερύγια των ανεμογεννητριών θα καταστήσει αδύνατο το να συνεχίσουν να κατοικούνται οι οικίες πλησίον αυτών

Πρόσφατες μελέτες επισημαίνουν σοβαρούς κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία από την λειτουργία των ανεμογεννητριών, τόσο από τον ακουστικό θόρυβο αλλά και από τους υπόηχους χαμηλής συχνότητας οι οποίοι επιβαρύνουν τα εσωτερικά όργανα και δημιουργούν πονοκεφάλους, ιλίγγους, κλπ, ενώ παράλληλα σοβαρές επιπτώσεις υπάρχουν και στην πανίδα της περιοχής με την αύξηση της θνησιμότητας των πτηνών και τη μείωση της αναπαραγωγής των ζώων, την αναγκαστική μετανάστευση ή και εξαφάνιση κάποιων σπάνιων ειδών.

Για παράδειγμα στους οικισμούς της Λαγκάδας και του Άσπρου Χωριού ο θόρυβος θα είναι πολύ έντονος λόγω της αντήχησης της λαγκαδιάς αλλά και του Βόρειου ανέμου που φυσάει μεταφέροντας τον ήχο στον οικισμό και γύρω.

9) Το ενεργειακό τους αποτύπωμα είναι αρνητικό και δεν υπάρχει πραγματικό περιβαλλοντικό ή οικονομικό όφελος ενώ για την τοποθέτησή τους θυσιάζεται η κύρια πλουτοπαραγωγική πηγή της χώρας μας που είναι ο τουρισμός.

Η οικονομική αξία των ακινήτων θα μειωθεί στις περιοχές που πλήττονται περισσότερο από την θέαση. Όπως αναφέρεται στη μελέτη φαίνονται από το 86% του νησιού.

10) Δεν υπάρχει όφελος στο νησί και δεν δημιουργούνται θέσεις εργασίας παρά μόνο μια, αυτή του τεχνικού ασφαλείας, ενώ υπάρχει κίνδυνος να συμβεί το ακριβώς αντίθετο (μείωση των θέσεων εργασίας) από το πλήγμα που θα δεχθεί ο τουρισμός από τον οποίο εξαρτάται άμεσα η οικονομία του νησιού.

11) Δεν προσφέρουν σημαντικό περιβαλλοντικό όφελος και δεν οδηγούν στο κλείσιμο των λιγνιτικών μονάδων καθώς για να διοχετευθεί το ρεύμα που παράγουν στο δίκτυο πρέπει να υποστηρίζεται από μονάδες συμβατικών καυσίμων αντίστοιχης ισχύος που σημαίνει ότι δεν θα παύσει εντελώς η λειτουργία του εργοστασίου παραγωγής ενέργειας της ΔΕΗ, που καίει μαζούτ, το οποίο θα μείνει σε ψυχρή εφεδρεία, για περίπτωση ανάγκης.

12) Ο μέσος όρος ζωής τους είναι 25 έτη και δεν υπάρχει σαφής δέσμευση για την απομάκρυνσή τους μετά την παύση λειτουργίας τους. Σε πολλές περιοχές έχουν παραμείνει δεκάδες χρόνια μετά παρατημένες στις θέσεις τους.

13) Η όποια ανατροπή του λιτού κυκλαδικού τοπίου θα επιφέρει ανεπανόρθωτο πλήγμα στον τόπο μας και στον τουρισμό ανατρέποντας τους αγώνες χρόνων για την προστασία των μικρών κυκλαδονησιών και τις προσπάθειες για τη διατήρηση του παραδοσιακού χαρακτήρα τους.

Λόγω των αποψιλώσεων που θα πραγματοποιηθούν, οι οποίες σε συνδυασμό με την καταστροφή των αναβαθμίδων εντείνουν την επιδείνωση της διαβρωτικής διαδικασίας, θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις τόσο στη χλωρίδα όσο και στην πανίδα του νησιού, ενώ παράλληλα η βίαιη αλλαγή του αναγλύφου του νησιού θα οδηγήσει στην παραμόρφωση του ειδικού γεωτόπου του καταστρέφοντας το φυσικό κάλος του, το οποίο προστατεύεται από την υπάρχουσα νομοθεσία.

14) Είναι προφανές από τα προαναφερόμενα ότι θα επιφέρουν σημαντική αλλοίωση της αισθητικής του τόπου και του ιδιαίτερου φυσικού κάλους του νησιού το οποίο προστατεύεται και από το σύνταγμα αλλά και από την κείμενη νομοθεσία (ΓΠΣ Πάρου κλπ).

Το άρθρο 24 του Συντάγματος της Ελλάδας, εγγυάται την προστασία του “φυσικού & πολιτιστικού περιβάλλοντος” αναγορεύοντας την σε “υποχρέωση του κράτους” και “δικαίωμα του καθενός”. Αναγνωρίζεται η ανάγκη να αναπτύσσεται η ανθρώπινη δραστηριότητα, όχι παντού, αλλά μέσα στα όρια ενός περιβάλλοντος χώρου που οφείλει να παραμένει αναλλοίωτος, ως το αναγκαίο πλαίσιο δράσεων του ανθρώπου. Ως “φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον” ορίζεται αυτό που μπορεί να εξασφαλίσει στον άνθρωπο σε όποια φάση της ανάπτυξής του, τη διαρκή αναγωγή στα στοιχειώδη που τον συγκροτούν εγγυώμενο έτσι τη ζωτική συνέχεια και την ισορροπία του.

Καταλήγοντας πρέπει να τονιστεί ότι φυσικά και η αιολική ενέργεια είναι μια ήπια μορφή ενέργειας με πολλά θετικά στοιχεία σε σχέση με τις συμβατικές μορφές, χρειάζεται όμως πολύ μεγάλη προσοχή και ενδελεχής μελέτη και στάθμιση όλων των ανωτέρω παραγόντων, όταν πρόκειται να επιλεχθούν περιοχές για την εγκατάσταση αιολικών πάρκων σε μια χώρα με τόσες ιδιαιτερότητες όπως είναι η Ελλάδα. Είναι προφανές ότι αν συνεξεταστούν όλα τα παραπάνω σε καμία περίπτωση δεν θα έπρεπε να επιτραπεί η εγκατάσταση αιολικών πάρκων σε ένα τόσο ευαίσθητο οικοσύστημα όπως είναι τα νησιά των Κυκλάδων και φυσικά δεν νοείται στο όνομα της προστασίας του περιβάλλοντος να καταστρέφουμε, τελικά, ένα τόσο ευαίσθητο κομμάτι του, το οποίο αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά τμήματα της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς μας.

Η απόφαση αυτή έλαβε αύξοντα αριθμό **338/2017**.

Υστερα από την εξάντληση των θεμάτων λύθηκε η συνεδρίαση.

Σε επιβεβαίωση των παραπάνω συντάχθηκε το πρακτικό αυτό και υπογράφεται ως κατωτέρω.

Ο Δήμαρχος
(Τ.Υ.)
Μάρκος Ι. Κωβαίος

Ο Πρόεδρος
(Τ.Υ)
Ρούσσος Βατίστας

Τα μέλη
(Τ.Υ.)

1. Άγουρος Άγγελος
2. Αντιπαριώτης Δημήτριος
3. Βλαχογιάννης Χρήστος
4. Κάγκανη – Κορτιάνου Άννα
5. Καστρονής Σωτήριος
6. Καραγάλιος Σταύρος
7. Κεφάλας Φραγκίσκος
8. Λεοντής Μικές
9. Λουκής Γεώργιος του Κων.
10. Μαλαματένιος Εμμανουήλ
11. Μανωλάκη Θεοδοσία
12. Μαρινόπουλος Αθανάσιος
13. Πατέλης Άγγελος
14. Πετρόπουλος Ιωάννης
15. Πούλιος Γεώργιος
16. Ροκονίδας Κωνσταντίνος
17. Σαρρή – Παπακυρίλλου Θεοδώρα
18. Τριπολιτσιώτης Γεώργιος
19. Τσιγώνιας Νικόλαος
20. Χανιώτη Μαρία
21. Χριστόφορος Χρήστος

Για την ακρίβεια

Ο Δήμαρχος

Ο Πρόεδρος